

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนการวิจัย พร้อมทั้งประชากร เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 37 คน และสมาชิกสภา จำนวน 153 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12 คน ผู้อำนวยการศึกษา จำนวน 2 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 234 คน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ออนไลน์. 2561)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ กำหนดค่าคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77)

คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มาก

คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ น้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.2 ทำการสร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60-1.00

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ แล้วเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.37 - 0.94 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

3.5 นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204)

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากรที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

4.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 234 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบบรรยาย

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน ตัวแทนชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 1 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เกี่ยวข้อง 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน รวม 12 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ การสนทนากลุ่ม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กำหนดการสนทนากลุ่ม วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 13.00 น. ถึง 16.30 น. ณ ห้องประชุม อาคารศูนย์รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร (ทุ่งพลู) ตำบลมาบไพ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม คือ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและผู้วิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

สร้างรูปแบบโดยใช้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน ตัวแทนชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 1 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เกี่ยวข้อง 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน รวม 12 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบประเมินรูปแบบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเมิน 4 ประเด็นคือ ด้านความมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำรูปแบบที่สร้างขึ้นจากขั้นตอนที่ 3 คำอธิบายรูปแบบ บันทึกการประชุมสนทนากลุ่มและแบบตรวจสอบและประเมิน ไปให้กับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเอง และรวบรวมผลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง รูปแบบมีประโยชน์ เป็นไปได้ เหมาะสม และถูกต้อง ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง รูปแบบมีประโยชน์ เป็นไปได้ เหมาะสม และถูกต้อง ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง รูปแบบมีประโยชน์ เป็นไปได้ เหมาะสม และถูกต้อง ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง รูปแบบมีประโยชน์ เป็นไปได้ เหมาะสม และถูกต้อง ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง รูปแบบมีประโยชน์ เป็นไปได้ เหมาะสม และถูกต้อง ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย (mean)
  - 1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
  - 2.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)
  - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
  - 2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)